

Виши суд у Ваљеву донео је решење 5. јула којим се усваја захтев за рехабилитацију Николе Калабића, потврдио је Данасу ваљевски адвокат Горан Бранковић.

„У петак је донето решења којим се усваја захтев за рехабилитацију“, навео је адвокат Бранковић у писаној изјави за наш лист.

Захтев за рехабилитацију је поднела његова унука Весна Калабић, тада Драгојевић, још у марту 2012. Од тада је одржано више рочишта са преко 400 страна докумената који су изведени као докази у току поступка.

У априлу 2017. донето је првостепено решење Вишег суда у Ваљеву којим је Никола Калабић рехабилитован.

Међутим, годину дана касније Апелациони суд у Београду на жалбу вишег јавног тужиоца доноси решење којим се укида првостепено решење о рехабилитацији и све се враћа Вишем суду у Ваљеву које је 21. децембра имало прву поновљену расправу.

Породица Калабића, како је још тада најављено у случају његове рехабилитације која је сада усвојена, имаће право на наследство, између осталог, велико земљиште на Дивчибарама, познатој оближњој туристичкој дестинацији око 120 километара јужно од Београд.

Скупштина Србије 2005. изједначила је равногорски и партизанским покрет. Уставни суд Србије је, међутим, 2012. прогласио ту одлуку неуставном, задржавајући бившим припадницима четничког покрета права на пензије.

Виши суд у Београду је маја 2015. рехабилитовао вођу Југословенске војске у отаџбини, генерала Драгољуба Михаиловића, који је после рата осуђен на смрт због ратних злочина и сарадње са фашистичким окупатором.

Калабићева унука Весна Калабић изјавила је да хоће да “скине љагу са дединог имена“. Њен адвокат је у завршној речи навео да је Никола Калабић био „једна од најзначајнијих фигура у Равногорском покрету, чувени геометар, поштован породични човек, частан официр, изузетан старешина“, а да је ликвидиран из политичких, националних и идеолошких разлога.

Никола Калабић је пре рата био геометар Катастарске управе у Ваљеву. На почетку прилази четницима Косте Пећанца и добија чин војводе. Убрзо се, међутим, разилазе, а Калабић прилази Равногорском покрету Драже Михаиловића, где је прво био командант Пратеће чете, а потом командант Горске краљеве гарде, која је, према наводима историчарке Јелене Ђуреиновић, била једна од најозлоглашенијих четничких јединица.

Док потомци тврде да нема доказа да је Калабић одговоран за злочине, те да ће суд на основу доказа “разоткрити гнусне лажи које су о њему ширили комунисти“, Јелена Ђуреиновић наводи да документација и преписке из периода рата потврђују његову одговорност за тзв. чишћења комуниста, терор, пљачке, премлаћивање и покољ над цивилима у Србији.

“На пример, покољ у Копљару код Аранђеловца, у децембру 1943. где је убијено 20 људи, где он сам у депеши пише – све сам их поклао. Имамо 1944. Бању, Мали Пожаревац, Друговац. Године 1942. и 1943. доста упада у села, клања људи, посебно у околини Аранђеловца.

Имамо документе и четничког покрета, па тако за Руднички крај постоји и писмо једног анонимног официра Дражи Михаиловићу, који каже да су педесет посто жртава тих покоља невини људи, а да се у извештајима представљају као да то нису.

И оно што се често дешава је да се жртве представљају као комунисти јер би онда то требало да буде легитиман злочин“, навела је Ђуреиновић за Радио Слободна Европа још 2017. Када је Суд у Ваљеву одложио одлуку о захтеву за рехабилитацију четничког команданта Николе Калабића.

Никола Калабић је, пише истрага.ба, пред сам крај рата као и многи други припадници Југословенске војске у отаџбини (ЈВУО) покушавали су да се сакрију у забаченим деловима земље и да тамо сачекају покушај буне против комунистичке власти.

ОЗНА је кренула са широким планом ликвидације бивших припадника ЈВУО и осталих војних организација ван територији Југославије. Тако су успели своје агенте да убаце у

мрежу подршке Николе Калабића, и да га у тајној операцији 5. децембра 1945. ухапсе.

Околности његове смрти до данас нису утврђене. Годинама је вођен као нестали, да би на крају, 65 година касније, службено био проглашен мртвим.

Решењем Среског суда у Мионици од 11. новембра 1946. године Калабић је проглашен народним непријатељем и одузета му је имовина.

У писму из априла 1944. је лично наредио клање партизанских симпатизера.

“Драги Папе, за клање комуниста молим те добро ту ствар провери. Испитај још бар три човека. За те људе који треба да се закољу. Питај Перу Милетића, Стевана Бесеровца и Живорада Пајића, па ако они кажу да су криви као комунисти, онда највише закољите: у Јасеници 3, Попучке 2, Гарић 2, Грабовица 2, коња пастува од Закића ми доведите, а за њега зна Станимир.

Мене ћеш наћи тек други дан Ускрса у вечер у Лековицама код Станоја. Немој се враћати док задатак не свршиш. Желим искрено да празник Христовог васкрсења дочекате сви здрави. Довиђења. Поздравите ми све, а тебе највише поздравља твој чика Пера – написао је.

Иако је службено био подређен вођи четничког покрета, Дражи Михаиловићу, Калабић је и тамо био злогласан због окрутности. Чак и његови подређени забринуто су писали Михаиловићу и преклињали га да заустави Калабића и његове кољаче.

(Данас)